

ISSN 1563-0242
Индекс 75869; 25869

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

ҚазҰУ ХАБАРШЫСЫ

Журналистика сериясы

КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ имени АЛЬ-ФАРАБИ

ВЕСТНИК КазНУ

Серия журналистики

AL-FARABI KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY

KazNU BULLETIN

Journalism series

№1 (43)

Алматы
«Қазақ университеті»
2017

**РАДИО-
ЖУРНАЛИСТИКА
ТАРИХЫН ОҚЫТУ
ТӘЖІРИБЕСІ**

Республикамызда болып жатқан қоғамдық-саяси, мәдени-рухани, әлеуметтік-экономикалық өзгерістердің үрдіс алуы – коммунистік идеологияның саяси сахнадан түсуімен және елдің тәуелсіздік алуымен байланысты өрбіді. Сондықтан, ғасырға жуық біржақты, тоталитарлық үстемдік мүддесіне бағынып келген радиожурналистикаға жаңаша көзқарас туды, жаңа бағытпен, бағдармен дами бастады. Осындай кезде өткен мен бүгінді, ескі мен жаңаны салыстырып қарау арқылы радиожурналистиканың тарихын таразылау, баға беру қажеттігі туындайды. Тарихтың аты тарих, ол – жылдар қойнауында қалған адами шежіре. Қандай тарихи формация болмасын адамзат санасынан орын алады, ұрпақтан ұрпаққа жету арқылы жалғасын табады. Сондай маңызды кезеңнің бірі – 1946-1950 жж. Ұлы Отан соғысынан кейінгі халық шаруашылығын қалпына келтіру тұсындағы радио қызметі.

Халық шаруашылығын қалпына келтіру және дамыту жылдарындағы радиохабарлардың даму бағыттарына әсер еткен мынадай жағдайлар болды: осы мәселені дәйекті зерттеп, тиісті құжатты қабылдаған тарихи ақпан пленумының шешімдері, ленинградтықтардың өнеркәсіп өнімдерін арзан, тез әрі сапалы өндіруді ұйымдастыру саласындағы үндеуі және қазақстандық колхозшылардың Сталинге хаты. Міне, осы үш құжаттан туындайтын міндеттерді негізгі межеге алып, бағыт ұстаған жергілікті, облыстық, республикалық радиокомитеттер соғыстан кейінгі халық шаруашылығын қалпына келтіру және одан әр дамыту ісіне өз үлесін қосып отырды.

1946 жылдың басында ҚК(б) Орталық Комитетінің XIV Пленумы Қазақстан ауыл шаруашылығының міндеттерін белгілеп берді. Осы жылдың 24 шілдесінде Қазақ ССР Жоғарғы Кеңесінің IX сессиясы «Қазақ ССР-ның халық шаруашылығын қалпына келтіру және одан әрі дамытудың 1946-50 жылдарға арналған бесжылдық жоспары туралы заңды» [1] қабылдады. Осыған орай шаруашылықтар, мекемелер, ұйымдар т.б. қоғамдық орындар құжат шешімдерін орындауға жұмылдырылды. Алдымен ауыл шаруашылығын жолға қойып, халықтың әл-ауқатын жақсартуға күш салынды. Соғыстан кейінгі колхоздарды қалпына келтіру мерзімінде тәжірибелі, беделді колхоз басшылары, колхоз өндірісінің озаттары өсіп

болады. Мысалы, қоғамдық радиорейдтер, пішіндерінің жаңартылуы ұлттық идеологияны көшпелі редакция сияқты журналистика дамытудың табысты тәсілі деуге болады.

Әдебиеттер

1. Қазақ ССР-ның халық шаруашылығын қалпына келтіру және одан әрі дамытудың 1946-50 жылдарға арналған бесжылдық жоспары туралы заң".
2. Сонда.
3. Сонда.
4. Қабылғазина К. «Дәуір үні». – Алматы, 2002.
5. Гумилев Л. «Этногенез и биосфера Земли», АСТ, Астрель, 2005 ж.
6. ҚРОМА 1489-қор, 1-парақ, 396 іс 2-парақ, 22-іс.
7. Сонда.
8. Сонда.
9. Сонда.
10. Сонда.
11. Сонда.

References

1. Qazaq SSR-nynhalyhsharuashlygynqalpynakeltyrudyn 1946-50 j.josparytur.zan
2. Sonda.
3. Sonda.
4. Kabylgazina K. «Dauyr uny»A., 2002
3. Gumilev, «Etnogenez I biosferazemli», AST, 2005.
6. QROMA 1489 –qor,1-paraq,396 –is,2-paraq ,22-is.
7. Sonda.
8. Sonda.
9. Sonda.
10. Sonda.

<i>Козыбаев С.</i>		
Таланты к талантам тянутся		
<i>Дәрібайұлы С., Мұсалы Л., Керімбекова Б.,</i>		
Қазақ әдебиеті сабағындағы шығармашылық жаттығулар.....		
<i>Мұхамедиева Л.И., Дудинова Е.И.</i>		
Андре Моруа: публицистика в литературном дискурсе.....		
<i>Әміров Ә.Ж., Досанов Б.И., Бисембаев А.Қ.</i>		
Қазақ терминологиясының көкейкесті мәселелері.....		
<i>Әшірбекова Г. Ш.</i>		
Қази Данабай очерктерінің көркемдік сипаты.....		

	4-бөлім	Раздел 4
	Электронды ақпарат құралдары	Электронные средства информации

<i>Gubasheva D.T.</i>		
The modern TV audience in Kazakhstan.....		
<i>Қабылғазина К., Құрманбаева А.</i>		
Радиожурналистика тарихын оқыту тәжірибесі.....		
<i>Мусинова А.А.</i>		
Закрытие телевизионного канала «Білім және Мәдениет»		
<i>Саудбаев М.</i>		
Әлеуметтік желілер: терминнің шығу тарихы мен оның қоғамдық ғылымдарда қолданысы.....		

	5-бөлім	Раздел 5
	Баспа ісі дизайн	Издательское дело и дизайн

<i>Майкотова Ф.Т., Мукатаева К., Мергенбаева К.</i>		
G-Global – инновациялық жобасы: ақпараттық сауаттылық интеграциясы.....		

	6-бөлім	Раздел 6
	Жас ғалымдар мінбері	Трибуна для молодых ученых

<i>Данаева Н.Т.</i>		
Авторлық құқық және этнокөсемсөз.....		
<i>Қалиаждарова Ш.</i>		
Қазақстан телевизия нарығы: трансформациялық тенденциялар.....		
<i>Sholpan T.</i>		
The dynamics of development of the media and international terrorism: aspects of interaction		
<i>Баймусина З.Б.</i>		
Қарттар үйі: БАҚ-та көрсетілуі, мәселелері және оларды шешудің жолдары.....		
<i>Маханбетжанова А.С.</i>		
Контекстная реклама в электронных изданиях		
<i>Кішібаева Ф.С.</i>		
Конвергентті журналистиканың жанрлық-пішіндік ерекшеліктері.....		
<i>Uedraogo A.A.</i>		
Mass media as a tool for achieving sustainable development		